

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH
O WSZYSTKIEM.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA · SENSACYJNE POWIEŚCI.

ROK III.

WTOREK, 14 SIERPNI 1934

NR. 222

Obraz strasznego zniszczenia nad Dunajcem

Powódź i jej skutki w Michałowicach

(Od specjalnego wystannika „Siedmiu Groszy“).

Michałowice w pow. Tarnowskim, położone nad lewym brzegiem Dunajca, a graniczące z powiatem Brzeskim, należą do rzędu wiosek najbardziej zniszczonych przez powódź.

200 rodzin dotkniętych powodzią

Dotkniętych powodzią zostało około 200 rodzin. W czasie powodzi zginęły trzy osoby, setki sztuk bydła, trzody chlewnej i drobiu; około 40 domów mieszkalnych i 30 zabudowań gospodarczych zniszczonych zostało z powierzchni ziemi

tując tylko życie, a pozostawiając na pastwę żywiołu swój cały dobytek.

W niebezpieczeństwie życia

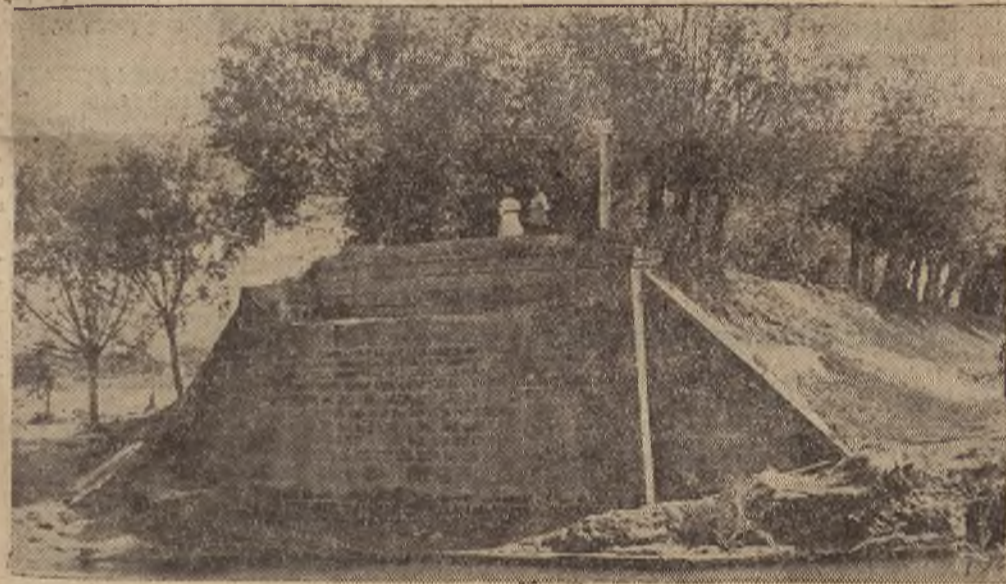
Około 200 osób znalazło się w niebezpieczeństwie życia. Domy groziły zawaleniem, wierzby i grusze, na które schronili się zagrożeni, mogły być w każdej chwili wyrwane i potoczyć się z falami Dunajca, porywając za sobą ofiary. Pomoc nikąd nie nadchodziła, bo nikt nie wiedział o wytworzonej, niebezpiecznej sytuacji.

Fale wody porwały żyda, zamieszkałego w Lukanowicach, a przypadkowo

Zniszczona przez wylew Dunajca droga we wsi Wesolów, obok Zakliczyna.

Ag. Fot. „Polonji“ i „Siedmiu Groszy“. Fot. Cz. Datka.

Resztki zniszczonego wylewem Dunajca mostu w Wesolowie, obok Zakliczyna.

Ag. Fot. „Polonji“ i „Siedmiu Groszy“. Fot. Cz. Datka.

i popłynęło ku Wiśle, 10 dalszych zabudowań zostało częściowo zniszczonych, największe zaś straty dla rolników powstały wskutek zasypania urodzajnej roli żwirami i kamieniami, wzgl. wyoraniem głębokich wyrw. Zniszczone zostały do szczerbnie nie tylko plony tegoroczne, ale również ziemia, która już rodzic nie będzie naniesione przez wodę kamienie i żwir, by stworzyć znów ziemię, która będzie można zaorać i obsiać.

Zaledwie połowa obszaru całej gminy została przez żywioł zaoszczędzona.

Pamiętny dzień 17 lipca 1934

Powódź nawiedziła Michałowice w dniu 17 ub. mies., w godzinach przedpołudniowych. Ludność spodziewała się wylewu Dunajca, ale nikt z wioski nie przypuszczał, by wylew ten nastąpił gwałtownie i zalał część wioski.

O godz. 7-mej rano, chociaż fala powodziowa była już wcześniej sygnalizowana, mieszkańcy Michałowic, nie groźnego nie spostrzegali. Stan wody na Dunajcu wzrastał wprawdzie, ale bardzo powoli. Już jednak o godz. 9 tej całe Michałowice zostały zalane i odcięte od świata. Olbrzymie masy wody napłynęły niespodziewanie, zalewając poprzednio wioskę Lukanowice w pow. Brzeskim, a następnie Michałowice.

Przerażona ludność schroniła się na szczyty domów i wierzchołki drzew, ra-

bawiającego w Michałowicach. Utonęła 50-letnia Marja Moszczeńska i wreszcie 96-letni Jan Gajdur. Ostatni mógł być uratowany, jednak zgubił go własny jego upór. Nie wierzył on, by woda zalała jego chatę aż pod sam strych. Na kominku chciał przeczekać końca powodzi. Był starym i upartym liczył na swoje doświadczenie życiowe, w którym jednak nie spotkał się z podobną powodzią.

W okresie największego niebezpie-

czeństwa, śmielsi mieszkańcy Michałowic z narażeniem własnego życia śpieszyli na ratunek zagrożonym, wołającym przeraźliwie o pomoc. Na wierzchołkach drzew znajdowały się również kobiety, dzieci i starcy. Niektórzy z nich, wśród ciągłego deszczu, przebywać musieli na drzewach przez cały dzień i noc, aż do następnego dnia.

Do ratowania zagrożonych młodzież pośpiesznie z belek i desek zbijała tratwy, na których jednak nie można było puścić się na wzburzone fale Dunajca.

Bohaterowie

W tym najstraszliwszym dla mieszkańców Michałowic dniu, od niechybnej śmierci uratował około 150 osób chłop Jan Moskal z Głobic z kilku swoimi kolegami. Moskal, Józef Jenkes i trzech innych chłopów, na łodzi rybackiej docierali do najbardziej niebezpiecznych miejsc i ratowali zagrożonych. Niestrudzeni w swoich wysiłkach pracowali dzień i noc,

porywając wartkim prądem, na falach spiętrzonego Dunajca. Zgromadzona na brzegach ludność z przerażeniem śledziła łódź i bohaterów, modląc się do Boga o pomoc.

Zaznaczyć wypada, że w tym czasie do Wojnicza, oddalonego od Michałowic o 6 kilometrów, przybył na ratunek oddział żołnierzy, który z Wojnicza popłynął przez Lukanowice i Michałowice do Bogumiłowic. Żołnierze sprowadzeni przez posterunkowego Kozioła z Bogumiłowic, nie potrafili dotrzeć do zagrożonych i nikogo nie uratowali. A gdy następnego dnia na pontonach przybyły większe oddziały wojska, ludność była już uratowana.

Kto pospieszył nieszczęśliwym z pomocą

Uratowana ludność znalazła schronienie we dworze księcia Sanguszków, gdzie dotąd przebywa. Szczególną opieką otoczona została ona tak przez księcia Sanguszkę, który jeden z pierwszych osobliście zjawiał się z pomocą, jak i przez dyrekcję Zakładów Azotowych w Mościcach. Codziennie z Mościc dowożą chleb i inne towary spożywcze.

Podział darów następuje sprawiedliwie, a nie jak w innych gminach po „kumotersku“. Nie mogą się swoim ofiarodawcom odwdzięczyć, ludność modli się za nich.

Podobny jak w Michałowicach obraz spustoszenia miał miejsce w następnej wiosce, położonej o 3 km. dalej, gdzie woda przerwała tor kolejowy i wyłobliła wyrwę, którą wojsko naprawiało blisko trzy tygodnie.

Następna wioska nad Dunajcem, Wierzchosławice, w której wójtą był swego czasu premier Witos, również ucierniała od powodzi, jednak już nie tak bardzo.

Jutro zamieścimy opis strasznego spustoszenia w powiecie Dąbrowskim. (n)

Zamulone aż do dachów chaty we wsi Wesolów, obok Zakliczyna.

Ag. Fot. „Polonji“ i „Siedmiu Groszy“. Fot. Cz. Datka.

W Hiszpanji wre...

Bun! prowincyj baskijskich

Z Madrytu donoszą, że istniejący od dłuższego zatargu pomiędzy rządem centralnym i władzami 3 autonomicznych prowincyj baskijskich przerodził się wczoraj w otwarty konflikt. Związek komunalny prowincyj baskijskich postanowił wybrać komisję porozumiewawczą, która miałaby mieć charakter organu nadrzędnego i której celem byłoby regulowanie stosunków pomiędzy autonomiczną prowincjami baskijskimi a rządem centralnym w Madrycie.

Rząd centralny wydał zakaz odbycia wyborów. Mimo zakazu przeprowadzono w szeregu miejscowości tajne wybory. Z polecenia ministra spraw wewnętrznych aresztowano burmistrzów i członków rad miejskich w następujących miastach: San Sebastian, Bilbao, Irun, Vurgara, Tolosa, Deva i Vitoria. W Bilbao doszło do

starć pomiędzy ludnością, która stanęła w obronie aresztowanych i żandarmerji. W czasie zajść kilkanaście osób zostało rannych. Żandarmerja dokonała licznych aresztowań.

Wśród ludności prowincyj baskijskich

Po zgonie biskupa łódzkiego

Wyprowadzenie zwłok do kościoła katedralnego

Z Łodzi donoszą: Sala recepcyjna pałacu biskupiego w Łodzi zamieniona jest na kaplicę pogrzebową. Ściany wybite są kirem, a zwłoki ś. p. ks. biskupa Tymienieckiego spoczywają w metalowej trumnie na środku sali. U wezłowa kałafalku jest ołtarz, przed którym w ciągu niedzieli i poniedziałku odprawiane były Msze św. W ciągu obydwu dni publiczność mogła uczestniczyć w

modlach przy zwłokach. Zwłoki ś. p. biskupa Tymienieckiego przybrane są w szaty liturgiczne, insygnia biskupie, ornat fioletowy i infulę. Cały pałac biskupi jest przybrany kirem i insygniami papieskimi.

W poniedziałek od samego rana zaczęło przybywać wyższe duchowieństwo z całej Polski, jak również przedstawiciele władz państwowych, wojskowych i t. d. O godz. 6 popołudniu zwłoki ś. p. ks. biskupa Tymienieckiego wyprowadzone zostały z pałacu biskupiego do katedry św. Stanisława Kostki, gdzie spoczęły na kałafalku w nawie głównej.

We wtorek o godz. 10 rano odbędzie się nabożeństwo żałobne, po którym zwłoki spoczną w podziemiach kościoła katedralnego. Z uwagi na mowy żałobne, jakie mają wygłosić dostojnicy kościoła wewnątrz i zewnątrz kościoła, nie będzie żadnych przemówień osób świeckich.

Komitet obywatelski podaje do wiadomości, że otwarta jest lista składek na budowę pomnika ś. p. ks. biskupa Tymienieckiego.

Interpelacja w sprawie Zyrardowa

Z Warszawy donoszą: Sprawa Zyrardowa nie przestaje budzić wielkiego zainteresowania kół politycznych. Podobno znajdzie ona swój odgłos na najbliższej sesji sejmowej. Niektóre kluby sejmowe zapowiadają zgłoszenie wspólnej interpelacji w sprawie Zyrardowa.

Samobójczy skok w wodospad Niagary

Z Waszyngtonu donoszą, że liczni turyści, którzy zwiedzali wodospady Niagary, byli świadkami tragicznego wypadku. W pewnym momencie, gdy wagon kolejki powietrznej, łączącej pograniczne miejscowości Kanady z pograniczem St. Zjedn., znalazł się tuż nad wodospadem Niagary, pewna kobieta rzuciła się z platformy wagonu w wodospad.

Pomyłka świętokradców

Z Lorientu donoszą: Ubiegłej nocy zdarzył się wypadek, który poruszył całą dzielnicę miasta. Do jednego z kościołów dostali się złodzieje, którzy po krótkich poszukiwaniach natrafili na kontakt elektryczny. W przekonaniu, że był to kontakt od światła elektrycznego, złodzieje przekreślili go, jednakże w tej chwili odezwały się wszystkie dzwony kościelne, poruszone przy pomocy elektryczności. Okoliczni mieszkańcy zbudzeni głosem dzwonów, pobiegli w stronę kościoła, w pobliżu którego spotkali uciekających w popłochu łaczczyńców.

Przeciw wydaleniu górników polskich z Francji

Z Paryża donoszą: Kongres unitarnych syndykatów górniczych, zwołany do Douai, jak donosi „Paris Soir”, zakończył swe obrady. Na kongresie podkreślono, iż wezwanie syndykatu unitarnego ograniczyło się tylko do 10-minutowego strajku w kopalniach. Z przyczyn od syndykatu niezależnych ta 10-minutowa przerwa w pracy, zamieniła się w 36-godzinny strajk. Na kongresie przyjęto uchwałę, występującą przeciw zarządzeniom, wydającym z Francji polskich górników i postanowiono przyjść z pomocą rodzinom dotkniętym temi zarządze-

niami. Postanowiono nie ogłaszać strajku protestacyjnego, lecz ograniczyć się tylko do demonstracji.

Z Paryża donoszą: Po zakończeniu obrad kongresu unitarnych syndykatów górników w Douai, na którym omawiano sprawę ostatniego strejku w Leforest, uformował się pochód, złożony z 1.000 manifestantów. Na czele pochodu niesiono około 30 czerwonych sztandarów. W manifestacji wzięli udział przeważnie komuniści, członkowie wspólnego frontu oraz młodzież socjalistyczna.

Admirał Byrd uratowany wycieńczony, ale w dobrym humorze

Z Londynu donoszą: Admirał Byrd, słynny amerykański podróżnik i badacz podbiegunowy został odnaleziony i uratowany. 20 lipca otrzymano od Byrda radiotelegram, w którym prosił on, aby go odnaleźć. Dwa razy czyniono w ostatnich tygodniach starania odnalezienia go, dopiero trzecia próba się powiodła. Grupa, która celem odnalezienia Byrda wyruszyła z bazy operacyjnej 8 sierpnia, dotarła do jego punktu obser-

wacyjnego położonego o 123 mile od bazy ekspedycyjnej w Zatoce Wielorybiej w okolicy północnego bieguna. Byrda, który przebywał w tej chacie od 28 marca dla studjów meteorologicznych znaleziono bardzo wycieńczony i wychudzonego, ale w dobrym humorze. Grupa, złożona z 3-ch ludzi, która dotarła do Byrda, odbyła swą drogę przez pustynię lodową w traktorze motorowym.

Zbrodniarz Lange, sprawca potwornego mordu w Poznaniu na osobie śp. Marji Nowickiej. Zbrodniarz wychodzi z auta policyjnego celem uczestniczenia w wizji lokalnej na miejscu zbrodni.

TU WYCIĄĆ!

— 38 —

— Przecież na miejsce Vinsetti'ego musicie kogoś zamianować. Ciekaw byłem, kogo wy też wystawicie na jego miejsce. A ponieważ pan usunął Wiktora...
— Co, ja usunąłem Wiktora? Jak pan może to mówić? Mego najlepszego przyjaciela? Nie, kochany naczelniku. To ten drań Mike go sprzątnął. Jestem tego pewien.
— Czy gotów pan powtórzyć to swoje zeznanie i udowodnić.
— Powiedziałem to panu, panie Kelly, ponieważ nie jest pan policjantem, ale moim przyjacielem. Wiem ja o wielu rzeczach, ale nie potrafię ich udowodnić. Rozumie pan, że nie wszyscy by mi uwierzyli...
Detektyw Kelly zdawał sobie doskonale sprawę, że najważniejszy spór pomiędzy rywalizującymi szajkami była to kwestja dostawy alkoholu i prowadzenia tajnych browarów. Pozycja Tonja stawała się silniejsza z dnia na dzień. W krótkim przeciągu czasu zdołał on nie tylko osadzić w miejscu swoich rywali, ale i usunąć ich z dawniej zajmowanych terenów. Jedynym człowiekiem, który mógł się mu przeciwstawić, był Mike, za którym stał irlandzki bandyta O'Donnell.
Tonio postanowił dojść do porozumienia z O'Donnellem. Niestety jednak próba ta nie udała się. Perelli'emu nie wierzono. W kołach bandyckich pamiętano dobrze historję z bandytą Morettim, którego Tonio zastrzelił z lewej ręki, ścisnąc mu prawą dłoń.
W interesie Perelli'ego było dojście do porozumienia z innymi szajkami. Był on gotów zapłacić

— 39 —

ogromną sumę pieniężną, ażeby tylko dojść do rządu z innymi i pracować w zgodzie. Gdy jednak nie udały się te zamiary, trzeba było zdecydować się na walkę. Tonio rozumiał, że jest ona nieunikniona, ale chciał, aby odbywała się przy minimum „wypadków”. Był znudzony ciągłymi porażkami i krwawymi zemstami.
Organizacja szajki Tonja przedstawiała się niestęchanie skomplikowanie. Pod jego rządami znajdował się długi szereg małych grup bandyckich, które pracowały pozornie samodzielnie, ale w rzeczywistości były zupełnie zależne od kwatery Tonja. Tylko kierownik bandy wiedział, kto im właściwie przewodzi. System ten, który zbliżał się do systemu dziesiątkowego w organizacji konspiracyjnej, był niezwykle wygodny. Dawało się im rozkazy i oto po kilku dniach znajdowano w odstępach lasów zwęglone zwłoki ludzkie, z dna rzeki wylądowano ciała, owinięte w druty, zabijano kogoś z rewolweru w wypełnionym ludźmi westybulu teatralnym. Takie były metody walki rywalizujących band. Jednakże Mike bynajmniej nie bał się aktów zemsty i nie dał się tak łatwo zastraszyć.
Tonio nie dał za wygraną. Wysłał swego emisariusza Jimmy'ego do irlandzkiego herszta O'Donnella, który przyjął chłopca wystawnym obiadem. O'Donnell odnosił się do młodzieńca z wyraźną sympatją. Gdy Jimmy wyluszczył mu swoją misję, irlandzki bandyta potrząsnął przecząco głową.
— Nie, dziecinko, nic z tego nie będzie. Mam się spotkać z Tonim? Gdzie, pytam się? Może w tym jego złocnym salonie, tam, gdzie rozmawiał z nim ostatni raz Vinsetti? Nic z tego nie będzie!

Humor

NASZE DZIECI.
Mała Ewunia idzie z rodzicami na spacer za miasto. Rozpoczyna się szosa i widać tylko słup telegraficzny. Na jednym z nich przysiadł bocian. Ewunia zwraca się do matki:
— A to praktyczne. Wystarczy tylko zatelegrafować i już się ma dziecko.
NIEPOKOJĄCE.
— Mam wrażenie, że mój mąż umarłby z żalu, gdybym go zdradziła.
— O tak, odpowiada przyjaciółka, w ostatnich czasach już zaczyna źle wyglądać.
GOTOWOŚĆ.
Do Letkiewicza przychodzi komornik.
— Proszę, niech pan zechce zająć miejsce, zaprasza go gospodarz — jest to zresztą jedyna jeszcze rzecz, którą pan może u mnie zająć.
GŁOŚNY
„PRZYROST”.
— A, gratuluje, panie Kiksiewicz, slyszalem doczekał się pan przyrostu rodziny.
— Co, aż u pana go slychać?

Z niedzielnego zjazdu Mężów Katolickich w Katowicach

Zdjęcie przedstawia chwilę kazania J. E. ks. biskupa Bromboszcza. Kazania wysłuchały tłumy uczestników zjazdu w liczbie 12.000.

Wyższe duchowieństwo, które wzięło udział w zjeździe: od lewej ks. infułat Kasperlik, J. E. ks. biskup Adamski, ks. prałat kanonik Paweł Brandys i ks. szambelan Milik.

Ag. Fot. „Polonji” i „Siedmiu Groszy”. Fot. Cz. Datka.

Notowania giełdy w Warszawie

z dnia 13 sierpnia 1934 r.

Papiery państwowe:

3 proc. poz. budowlana 43,50. 4 proc. poz. inwestyc. seryjna 119,50. 5 proc. poz. Konwersyjna 63,10—63,50. 6 proc. poz. dolarowa 69,50—68,00. 4 proc. poz. dolarowa 52,25 do 53,50. 7 proc. poz. stabilizac. 67,50, 67,63, 67,80. 4 i pół proc. L. Z. Ziemskie Kredyt. 40,50 do 49,75.

Dewizy:

Belgia 124,20, 124,51, 123,90. Gdańsk 172,60, 173,03, 172,17. Holandia 358,15, 350,05, 357,25. Londyn 26,62, 26,75, 26,49. Nowy Jork 5,21,375, 5,24,375, 5,18,75. Nowy Jork kabel 5,21,875, 5,24,875, 5,18,875. Paryż 34,89,50, 34,98, 34,81. Praga 21,97, 22,02, 21,92. Szwajcaria 172,74, 173,17, 172,31. Włochy 45,43, 45,55, 45,31. Berlin 207,30, 208,30, 206,30. Oslo 133,90, 134,45, 133,25. Tendencja przeważnie słabsza.

Waluty:

Dolar pryw. 5,16,50.

Akcje:

Bank Polski 87,00—86,00—86,25. Lilpop 9,60—9,75. Cukier 19,50.

Pożyczki polskie w Nowym Jorku:

Pożyczka dolarowa 70,50. Pożyczka stabilizacyjna 116. Pożyczka śląska 64.

Poznańska giełda zbożowa

z dnia 13 sierpnia 1934 r.

Ceny paritet Poznań.

Żyto 135 ton 17,75, pszenica 15 ton 20,90, 15 ton 21,05, 15 ton 21,10, 75 ton 21,05, owies nowy 45 ton 16, 15 ton 16,25, 30 ton 16,50, 30 ton 16,55, 15 ton 16,70.

Ceny orientacyjne: mak młebieski 48—52. Usposobienie spokojne.

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 855, pszenicy 180, maki żytniej 72,5, maki pszennej 23, otrab żytniej 85, otrab pszennej 110, owsa 22,5, jęczmień 605, otrab jęczmiennych 14, rzepaku 782,9, wyki 1,5, inkarnacji 0,5, makuchu łopianego 240, makuchu rzepakowego 15, słonecznikowego 30, maki ziemniaczanej 15, grochu Wiktorja 27,5.

UDIĘKSZA
CERĘ

Ogłoszenia

SYPIALNIA NOWA, kaukazki orzech, okazuje się tanio do sprzedania. Katowice, Wandy 1, mieszkanie 7. 861

POKÓJ i kuchnia w Załężu, Marcina 4, m. 19, zamienię do Katowic 1. 3222d

DOMEK koło Katowic tanio sprzedam. Wiadomość „Siedem Groszy” pod 3221d.

Przygody bezrobotnego Froncka

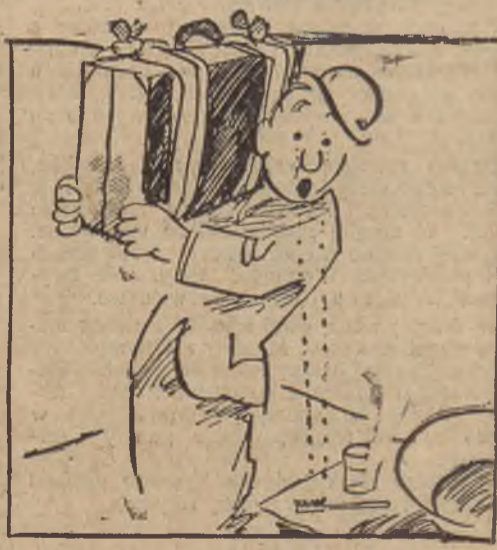
Froncek pomógł wstać gospośi i odprawił ją z podzięką — żał jej było zejść z walizy, bo siedziała dobrze, miękko.

Gdy się Froncek przyjrzał dziełu — to za głowę aż się złapał. Cóż on teraz pocnie bieda!... Teraz — to już całkiem kłapa.

Kiedy związał kufer sznurem, to dopiero oprzytomniał — teraz stoi, myśląc sobie, czy też czego nie zapomniał?

I wychodząc już na dworzec z lęku skrzywił strasznie gębę — bo nie zapakował przecie — — — szczotki do czyszczenia zębów. (Cag dalszy nastąpi)

MIESIĘCZNY ABONAMENT „7 GROSZY” Z DOSTAWĄ DO DOMU PRZEZ AGENTÓW LUB PRZEZ POCZTĘ W KRAJU ZŁ. 2.31.—PRZY ZAMÓWIENIU W URZĘDZIE POCZT. ZŁ. 2.41

REDAKCJA
KATOWICE
SOBIESKIEGO 11
TELEFON 34-981
P. K. O. 301-748

CENNIK OGŁOSZEŃ W „7 GROSZACH”
1 POŁE O WYMIARZE 35 mm. x 67 mm. ZŁ. 15.
OGŁOSZENIA DROBNE 20 GR. ZA SŁOWO.